

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 31.03.2025

Valtuustoaloite hyvinvointikaupasta KV

2095/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

liikuntajohtaja Aleks Nyström, p. 044 483 1794

liikuntapalveluvastaava Sanna-Maija Nurminen, p. 040 7029236

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 19.03.2025

§ 28

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutetut Jouni Kaikkonen ja Kalle Aaltonen 24.4.2023:

”Perusajatuksena on lisätä kuntalaisten ja päijäthämäläisten liikkumista positiivisella tukemisella ja ohjaamisella. Citicap hengessä liikkumisen ja terveyden henkilökohtaisen lisäämisen ajatuksena toimisi kaupanteko. Todennetuista liikuntasuoritteista ja hyvinvointia edistävästä toimista Päijät-Hämeen hyvinvointialue, kunnat ja kaupungit Päijät-Hämeestä osallistuisivat palkitsemaan positiivisilla palkkioilla. Palkkiot voisivat olla esimerkiksi Lahdessa koululaisten maksuttomat aamupala- ja välipalatarjoilut, kaupunkipyörien tai joukkoliikenteen maksuttomat tai huojennetut matkat, maksuttomat pysäköintimahdollisuudet, konsertti-, museo-, liikunta-, ja tapahtumapalveluiden huojennetut osallistumismaksut. Myös erilaiset liikuntaneuvontapalvelut voisivat toimia kannustimena ja palkintoina. Näitä tulee miettiä kuitenkin laajemmassa yhteistyössä viiteryhmiä kanssa. Lisäksi työmatkojen vaihtaminen arkiliikuntaa tukeviksi pitäisi osata yhteistyössä huomioida merkittävästi. Tähän voisi sisänrakentaa jonkinlaisia kilpailuita henkilöiden ja viiteryhmiä välillä. Tätä hanketta varten tulisi koordinoita alueen yritykset, yhteisöt, yhdistykset ja muut toimijat. Koordinoiva taho voisi olla esimerkiksi Päijät-Hämeen liitto tai Päijät-Hämeen Hyvinvointialue.

Tämän kaltainen aloite tullaan jättämään myös hyvinvointialueen valtuustossa ja tällä pyritään vastaamaan saumattoman yhteistyön syntymiseen aiheen ympärille. Hyvinvointialue on ottamassa käyttöön 2024 vuodeksi ilmiöpohjaisen budjetoinnin. Tämän kaltainen hanke olisi myös hyvä pilotti ilmiöpohjaiseen budjetointiin.”

Lahden kaupungin liikuntapalvelut vastaavat liikunnan edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa. Lahdessa edistetään asukkaiden liikunnallista elämäntapaa jo monin erilaisin keinoin. Liikuntapalvelut kehittää jatkuvasti toimintaansa erilaisten selvitysten, suunnitelmien ja hankkeiden avulla, jotta pystymme palvelemaan kaupunkilaisia mahdollisimman hyvin muuttuvassa toimintaympäristössä.

Liikuntapaikkasuunnitelma on valmistunut 2024 elokuussa. Suunnitelmassa linjataan liikuntaolosuhteiden kehittymistä vuosille 2025–2035 sekä sitä, minkälaisia tukevia toimenpiteitä ja rakenteita suunnitelman toteuttaminen edellyttää. Suunnitelmaa toteuttamalla turvataan lahtelaisille asukkaille laadukkaat liikkumisolosuhteet tulevaisuudessakin. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen Suomi liikkeelle ohjelman toisena päätavoitteena on luoda yhteiskunnan rakenteet, jotka luovat yhä paremmat edellytykset ja olosuhteet liikkumiselle. Liikuntapaikkasuunnitelmaa toteuttamalla, toteutamme myös Suomi Liikkeelle ohjelmaa.

Liikuntapalvelujen liikunnallista elämäntapaa edistävillä hankkeilla vastaamme myös Suomi Liikkeelle ohjelman muihin tavoitteisiin tukemalla ja ohjaamalla lahtelaisia liikkumaan. Yhtenä konkreettisenä tavoitteena on lisätä liikuntaneuvontaa tulevina vuosina sekä laajentaa viestintää monikanavaisemmaksi. Liikuntaneuvonnan palveluketju toimii monialaisessa yhteistyössä tavoittaen näin parhaiten terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat kuntalaiset. Liikuntaneuvonta palvelut ovat kuntalaisille maksuttomia ja Lahdessa liikuntaneuvontaa tarjotaan jo vauvasta vaariin.

Vuoden 2025 yhtenä kärkihankkeena on liikunta- ja perusopetuspalvelujen yhteishanke vaikuttavan Move! -polun rakentamiseksi kaikille lahtelaisille peruskoululaisille. Yhteistyötä tiivistetään eri toimijoiden kanssa (koulut,

kouluterveyshuolto, liikuntapalvelut), jotta Move! -tuloksia pystytään hyödyntämään oikea-aikaisesti ja arkiliikunta lisääntyy. Hankkeiden kokonaisbudjetti on n. 200 000 € omarahoitusosuuden ollessa 69 000 €. Aloitteen kaltainen projekti vaatisi paljon suuremman hankerahoituksen ja omarahoitusosuuden, joita ei olla varattu talousarvioon.

Päijät-Hämeen alueelle on valmistunut Liikkuva Päijät-Häme 2030 ohjelma [LIIKKUVA PÄIJÄT-HÄME 2030 | Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry \(phlu.fi\)](#) Ohjelman tavoitteena ja tulevien vuosien painopisteenä on lasten, nuorten ja lapsiperheiden fyysisen aktiivisuuden lisääntyminen. Toinen tavoite koskee harrastamista. Visio on, että Päijät-Häme on harrastamisen Suomen mallin edelläkävijä.

Jokainen kunta, Lahti mukaan lukien, luo Päijät-Hämeen yhteisen ohjelman pohjalta vielä oman Liikkumisohjelmansa. Lahden liikkumisohjelmaa valmistellaan jo kevään aikana ja käynnistetään sekä poikkihallinnollisena yhteistyönä, että kaupunkilaisten, yhdistysten sekä valtuutettujen kanssa ensi syksynä. Koko Päijät-Hämettä koskevat projektit ja ohjelmat on hyvä osoittaa hyvinvointialueelle sekä Päijät-Hämeen liitolle.

Aloitteessa esitetyn moniammatillisen ja poikkihallinnollisen hankkeen rakentaminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa ei ole mahdollista liikuntapalveluiden resursseilla. Tällaisen moniammatillisen ja useampaa kuntaa koskevan hankkeen edistäminen kuuluu Päijät-Hämeen liitolle, joka edustaa sekä kuntia, että hyvinvointialuetta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -